

Verpleegkundige basistechnieken

Richtlijnen voor
thuisverpleegkundigen

Vlaamse Beroepsvereniging
voor Zelfstandige Verpleegkundigen
(VBZV vzw)

Kluwer

a Wolters Kluwer business

Vlaamse
Beroepsvereniging
Zelfstandige
Verpleegkundigen

D 2012 2664 519
ISBN 978 90 4654 372 6
BP/ZORP-BI12038

Verantwoordelijke uitgever:
Hans Suijkerbuijk

© 2012 Wolters Kluwer Belgium NV
Ragheno Business Park
Motstraat 30
B-2800 Mechelen
Tel.: 0800-14 500 (gratis oproepnummer)
www.kluwer.be
info@kluwer.be

Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever.

Verpleegkundige basistechnieken

Richtlijnen voor thuisverpleegkundigen Werkgroep Praktijk

Vlaamse Beroepsvereniging voor Zelfstandige Verpleegkundigen (VBZV vzw)

Inleiding

De geneeskunde als wetenschap, en bijgevolg ook de verpleegkundige verzorgings-technieken, staan nooit stil. Er komen alsmear meer nieuwe medische technieken, onderzoeks- en behandelingsmethodes bij. Ook thuisverpleegkundigen zijn verplicht om gelijke tred te houden. Van hen wordt immers verwacht dat ze steeds op de hoogte zijn van de laatste vorderingen op het gebied van verpleegkundige handelingen.

In het Koninklijk Besluit nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen werd een lijst opgenomen van alle verpleegkundige handelingen. In dat besluit wordt er ook duidelijk vermeld dat iedere verpleegkundige – dus zeker ook de thuisverpleegkundige – geacht wordt deze handelingen op basis van vooropgestelde procedures – en uiteraard ook van zelf verworven kennis – te kunnen uitvoeren. Verpleegkundigen zijn ook bij Vlaams decreet verplicht om, in het kader van hun erkenning, bij de uitvoering van hun taken steeds een “protocollenhandboek” ter beschikking te hebben, met daarin een uitgebreide beschrijving van alle verpleegkundige handelingen die in hun praktijk worden uitgevoerd.

In het kader van deze wetgeving heeft de werkgroep “dossiers” binnen de Vlaamse Beroepsvereniging voor Zelfstandig Verpleegkundigen (VBZV) haar expertise ten volle aangewend om een groot deel van deze “protocollen” op een praktische manier uit te schrijven. Bij de samenstelling van het boek werd gekeken naar het studiemateriaal dat momenteel gedoceerd wordt aan de diverse verpleegsterscholen en universiteiten.

De opgenomen procedures zijn richtlijnen en moeten beschouwd worden als leidraad en hulpmiddel voor verpleegkundigen. Zij kunnen en mogen in geen geval het eigen oordeelkundig denk- en handelingsvermogen vervangen. Iedere verpleegkundige professional moet hierin zijn of haar verantwoordelijkheid kennen en ten volle opnemen. Bij twijfel is overleg met de behandelende arts aangewezen en soms noodzakelijk. Contact opnemen met de ziekenhuisafdeling waar uw patiënt behandeld wordt/werd is ook een mogelijkheid.

Voor vragen, opmerkingen of suggesties met betrekking tot deze verpleegkundige protocollen kunt u ons per mail bereiken op info@vbzv.be

Inhoud

Parameters opnemen	1
De temperatuur opnemen	2
De polsslag opnemen	5
De ademhaling opnemen	7
De bloeddruk meten	9
Glycemie meten	12
Medicatie toedienen	15
Medicatie oraal toedienen	16
Medicatie nasaal toedienen	18
Oordruppels toedienen	20
Oogdruppels, -zalf of -gel toedienen	22
Medicatie vaginaal toedienen	24
Medicatie rectaal toedienen	27
Een subcutane injectie toedienen	29
Insuline subcutaan toedienen	33
Insuline toedienen met een insulinepen	36
Een subcutane pijnpomp aanbrengen	39
Medicatie intramusculair toedienen	42
Een intraveneuze katheter aanleggen voor het toedienen van een geneeskrachtige oplossing	47
Medicatie toedienen door een maagsonde	50
Een geneeskrachtig product aanbrengen op de huid of zalf aanbrengen	52
Een Hickmankatheter hepariniseren	54
Een poortkatheter hepariniseren	57
Medicatie toedienen langs een intraveneuze lijn	60
Stomazorg	63
Een colostomie of een ileostomie Verzorgen	64
Een cystostomie (suprapubische sonde) verzorgen	67
Een gastrostomiesonde verzorgen	69
Een tracheostomie verzorgen	71
Een nefrostomiekatheter verzorgen	74
Sondagetechnieken	77
Nasale maagsonde aanleggen	78
Een nasale maagsonde verwijderen	81
Eenmalige blaassondage bij een vrouw	83
Eenmalige blaassondage bij een man	86
Een verblijfsonde aanleggen bij een vrouw	89
Een verblijfsonde aanleggen bij een man	92
Een gastrostomieballonsonde vervangen	95
Een suprapubische ballonsonde vervangen	98

Compressietherapie	101
Niet elastische windels (korte rek) aanleggen	102
Elastische windels (lange rek) aanleggen	105
Wondhechtingen verwijderen	109
Wondhechtingen verwijderen	110